

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci **žalobkyně: N. T. A. T.,** zastoupené Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 8, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, Praha 7, Nad Štolou 3**, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 55 Az 418/2003, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 9. 2002 č. j. OAM-2133/AŘ-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 3. 2004 č. j. 55 Az 418/2003 – 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 16. 3. 2004 č. j. 55 Az 418/2003 – 31, zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále i „stěžovatelka“) proti rozhodnutí ministra vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 25. 9. 2002 č. j. OAM-2133/AŘ-2002, kterým byl zamítnut rozklad žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 11. 12. 2001 č. j. OAM-1191/VL-10-P17-2000, kterým nebyl žalobkyni udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo vysloveno, že se na ni nevztahuje překážka vycestování dle § 91 téhož zákona. V odůvodnění rozsudku krajský soud zrekapituloval průběh řízení o udělení azylu a uvedl, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá,

že žalovaný se důvody vyplývajícími z ustanovení § 12 zákona o azylu podrobně zabýval a hodnotil žalobkyní uváděné skutečnosti, které ji vedly k podání žádosti o udělení azylu. Zásadním důvodem, který žalobkyně uplatnila, byla snaha o legalizaci pobytu v České republice, v současné době se do Vietnamu vrátit nechce, neboť v České republice pobývá již od roku 1988 a těžko by si zvykla na život ve Vietnamu. Žalobkyní uplatněné důvody pak správní orgány podrobně hodnotily z pohledu ustanovení zákona o azylu a v souladu se zákonem odůvodnily svá rozhodnutí o neexistenci podmínek pro udělení azylu jak dle ustanovení § 12 zákona o azylu, tak o neudělení azylu dle ustanovení § 13 a § 14 téhož zákona, a rovněž uvedly neexistenci překážek vycestování dle § 91 zákon a o azylu, vycházely přitom výslovně z údajů, které sdělila sama žalobkyně jednak ve své žádosti o udělení azylu, jednak při následném pohovoru.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Brně podala žalobkyně včas kasační stížnost. Jako důvod kasační stížnosti uvedla vady řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí žalovaného měl zrušit. Pro nedostatek důvodů rozhodnutí považuje stěžovatelka rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné. Stěžovatelka má za to, že žalovaný i správní orgán I. stupně při zjišťování skutkového stavu věci porušily ustanovení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu. Dále se stěžovatelka cítí být rozhodnutími žalovaného a správního orgánu I. stupně zkrácena na svých právech v důsledku porušení ustanovení § 12 a § 14 zákon o azylu, neboť se domnívá, že důvody, které ji vedly k odchodu z vlasti a k podání žádosti o azyl v České republice a ke kterým se blíže vyjádřila v řízení před správními orgány, jsou dostatečné pro udělení azylu z důvodu dle § 12 a § 14 zákona o azylu. Krajský soud dle stěžovatelky při svém rozhodování dostatečným způsobem nezkoumal rozhodnutí žalovaného, pokud tento neudělil stěžovatelce azyl z humanitárních důvodů, žalovaný se v odůvodnění svého rozhodnutí omezil na pouhé konstatování, že v případě stěžovatelky nebyly shledány důvody pro jeho udělení, tento závěr však žádným způsobem nebyl odůvodněn. Stěžovatelka má za to, že její osobní situace v zemi původu, tak jak ji popsala v řízení o udělení azylu, je důvodem pro udělení azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu. Stěžovatelka navrhla napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, zároveň navrhla přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila během správního řízení. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta a nebyl jí přiznán odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala dne 13. 9. 2000 návrh na zahájení řízení o udělení azylu, ve kterém uvedla, že z Vietnamu odjela v roce 1988 do České republiky na základě mezistátní dohody, pracovala v Brně jako dělnice, nadále by zde chtěla žít a pracovat. V pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu dne 8. 12. 2000 stěžovatelka uvedla, že k odchodu z vlasti v roce 1988 ji vedla skutečnost, že ve vlasti neměla práci, proto se přihlásila na práci do tehdejší ČSSR, jiné problémy ve vlasti neměla. Od roku 1994 je držitelkou živnostenského listu. Stěžovatelka dále uvedla, že žádá o azyl až nyní, protože dříve nevěděla, jak o něj požádat, a protože nyní si již nemůže prodloužit dlouhodobý pobyt.

Součástí správního spisu jsou také část Zprávy o dodržování lidských práv za rok 1999 ve Vietnamu Ministerstva zahraničí Spojených států a Informace o zemi původu žadatele o azyl - Vietnam Ministerstva zahraničních věcí České republiky z roku 2000.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně neoznačila zákonný důvod jejího podání, avšak z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že byla podána z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a to z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

V kasační stížnosti stěžovatelka opakovaně poukazuje na vady řízení spočívající v tom, že žalovaný a správní orgán I. stupně v řízení o udělení azylu porušily ustanovení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu, ale nekonkretizuje tyto své obecně formulované námitky a neuvádí, v čem porušení zákona spatřuje. Podle názoru Nejvyššího správního soudu si žalovaný i správní orgán I. stupně opatřily dostatek podkladů pro svá rozhodnutí, přičemž vycházely zejména z tvrzení stěžovatelky uváděných v žádosti o udělení azylu a v pohovoru k důvodům žádosti, dále se zabýval skutečnostmi obsaženými ve Zprávě o dodržování lidských práv ve Vietnamu Ministerstva zahraniční Spojených států a informacemi o Vietnamu Ministerstva zahraničích věcí ČR. Na základě opatřených podkladů zjistily přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebraly v kontextu platné právní úpravy a dospěly k závěrům uvedeným ve svých rozhodnutích. Z tvrzení stěžovatelky je zřejmé, že z Vietnamu odcestovala z důvodu nemožnosti nalézt si zaměstnání a o azyl v České republice požádala teprve po několikaletém pobytu zde vedena snahou nadále si pobyt legalizovat, tedy o azyl žádá z důvodu, který nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody pro udělení azylu. S citovanými skutečnostmi tvrzenými stěžovatelkou se žalovaný a správní orgán I. stupně řádně vypořádaly v rámci svých rozhodnutí, v jejichž odůvodněních podrobně popsaly průběh řízení o udělení azylu, právní a skutková zjištění ve věci, hodnocení důkazů a konečná stanoviska.

Rovněž krajskému soudu stěžovatelka nedůvodně a opět pouze v obecné rovině vytýká, že nedostatečně přezkoumal rozhodnutí žalovaného a nedostatečným způsobem rozsudek odůvodnil. Nejvyšší správní soud má za to, že krajský soud se v napadeném rozsudku dostatečným způsobem vypořádal se všemi žalobními námitkami, přičemž neshledal stěžovatelkou tvrzené nedostatky a porušení, a odůvodnění rozsudku poskytuje dostatečnou skutkovou a právní oporu jeho výroku. Nejvyšší správní soud vyjadřuje souhlas s rozhodnutím žalovaného a rozsudkem krajského soudu.

Co se týče námitky ohledně nedostatečného posouzení možnosti udělit stěžovatelce humanitární azyl, Nejvyšší správní soud konstatuje, že z dikce zákona jednoznačně vyplývá, že na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu není právní nárok a správní uvážení ohledně posouzení případu hodného zvláštního zřetele náleží správnímu orgánu. V předmětné věci žalovaný i správní orgán I. stupně v souladu se zákonem nejprve posuzovaly, zda stěžovatelka nesplňuje podmínky pro udělení azylu taxativně stanovené v § 12 zákona o azylu a neshledaly je. Poté se zabývaly možností udělení azylu

podle ustanovení § 13 téhož zákona, podmínky pro jeho udělení rovněž neshledaly. Následně zkoumaly, zda by nebylo možné udělení azylu dle § 14 téhož zákona, přičemž podmínky pro jeho udělení v zákonem stanovených mezích správního uvážení neshledaly. Ke stejnému právnímu závěru ve věci dospěl také krajský soud, který se ve svém rozhodnutí stejně jako žalovaný a správní orgán I. stupně zabýval tvrzeními stěžovatelky z pohledu všech v úvahu přicházejících ustanovení zákona o azylu. Nejvyšší správní soud se s uvedenými závěry žalovaného a krajského soudu ztotožňuje, neboť stěžovatelkou nebyly v průběhu správního řízení a koneckonců ani přezkumného řízení soudního předestřeny žádné skutečnosti, jež by mohly být považovány za hodné zvláštního zřetele.

Nejvyšší správní soud dále v souladu se svou ustálenou judikaturou uvádí, že samotné správní rozhodnutí týkající se humanitárního azylu podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. V daném případě se stěžovatelka v rámci řízení o udělení azylu poskytnutí azylu dle § 14 zákona o azylu nedomáhala a žalovaný stejně jako správní orgán I. stupně tuto možnost vážil jen z obecného hlediska. Výsledek posouzení pak žalovaný sice stručně, ale dostačujícím způsobem vyjádřil v odůvodnění svého rozhodnutí.

V kasační stížnosti stěžovatelka nově uvedla, že se v případě návratu do vlasti obává pronásledování a postihu. Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Proto k výše uvedené skutečnosti, o níž se stěžovatelka nezmínila ve správním řízení o udělení azylu u žalovaného ani v řízení o žalobě u krajského soudu, a kterou uplatnila teprve po vydání napadeného rozsudku krajského soudu v kasační stížnosti, nelze přihlížet.

Na závěr Nejvyšší správní soud upozorňuje, že právní institut azylu nelze směšovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud neshledal v předmětném řízení stěžovatelkou namítanou vadu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatelka podala také návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se návrhem nezabýval, neboť věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Jelikož stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (ustanovení § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (ustanovení § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. června 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu